

som det Lyende, han havde sættet, havde faaet, hvorimod han ikke kunde saaledes stole paa løse Attester, da Lyendet kunde benytte de gode og holde de flette Skudsmaal tilbage, og Huusbonden, der ønskede at sætte et Lyende, altsaa ikke kunde vide, hvorvidt der var givet Skudsmaal for hele den Periode, hvori Lyendet havde tjent. Det antages dernæst ogsaa at være til Fordeel for Lyendet, og navnlig for det gode Lyende, der vilde lægge Bægt paa at kunne fremvise Skudsmaal om sit gode Forhold lige fra den Tid, det begyndte at tjene, indtegnede i en Bog, da man antog, at de Skudsmaal, der afgaves i autoriserede Bøger, maatte ansees for paalideligere end dem, der gaves paa løse Blade. I det Offentliges Interesse blive disse Bøger endelig ogsaa indførte, for at man kunde føre en Control med den talrige Klasse af Lyendepersoner med Hensyn til, hvor de til de forskjellige Tider havde opholdt sig, saa ogsaa med Hensyn til flere andre Omstændigheder, som kunde være af Vigtighed. Naar der nu spørges om, hvilken Regel der nu skal vedtages, saa maa man egentlig skjelne imellem, hvorvidt man skal holde paa den Regel, at Lyendet skal have Skudsmaalsbog, og hvilken Regel der skal gjælde med Hensyn til det Skudsmaal, som Huusbonden giver. Naar Bestemmelsen om Skudsmaalsbøger falder bort, saa forstaaer det sig af sig selv, at man ikke kan vedligeholde den Regel, der er foreslaaet i Udkastet. Udkastet indeholder den Regel, at det er overladt til Huusbonden at give Skudsmaal, men at han ikke skal være forpligtet dertil. Naar der ikke gives Skudsmaalsbøger, kan det vel overlades til Huusbonden, om han vil give Skudsmaal eller ikke, det forstaaer sig af sig selv; men, naar Lyendet kan lade være at tage imod det Skudsmaal, Huusbonden saaledes udstedte paa et Stykke løst Papir, eller kunde rive det itu, saa havde forsaavidt det Hele ingen Betydning. Naar man derimod vedligeholder Reglen om Skudsmaalsbøger, saa faaer denne Bestemmelse, at Huusbonden kan give Lyendet Skudsmaal, sin Betydning, da alle gode Lyender — og de fleste Lyender maae vel henregnes til denne Klasse — da ville kunne godtgjøre, at de, hvor de have

tjent, bestandigt have opført sig saaledes, at Andre kunne være tjente med at sætte dem. Jeg har troet, at man da kunde forlade den Regel, der indeholdes i den nu gjældende Lov, hvorefter Huusbonden er pligtig til at give Skudsmaal, naar Lyendet begjærer det. Jeg har nemlig, som oplyst i Motiverne, antaget, at denne Regel i mange Tilfælde kan lede til Ubillighed imod Lyendet, idet der af denne Regel følger, at Huusbonden ikke kan drages til Ansvar for det af ham givne Skudsmaal, naar han ikke kan overbevises om at have givet det imod sit bedre Vidende. Naar der under en Retsdag Intet kan oplyses om Lyendets sande Forhold, saa maa, hvad enten Skudsmaalet er rigtigt eller ikke, Lyendet beholde det flette Skudsmaal, der staaer i Bogen, uden at kunne faae Ret over Huusbonden. Det er disse Misligheder, som Criminal- og Politieretten fornemmelig har hentydet til, og de Argumenter, som Retten har benyttet, tale saaledes imod de nugældende Regler om Skudsmaal, men egentlig ikke for den Regel, den erklærer sig for, og som er den samme som den, der foreslaaes af Udvalgets Mindretal, at der nemlig vel skulde gives Skudsmaalsbøger, men at deri Intet maatte indføres om Lyendets Forhold. Der er vel af den ærede 1ste Landsthingsmand for 2den Kreds (Thalbitzer) bemærket, at Criminalretten ogsaa skulde have hentydet til, at den nuværende Indretning skulde medføre mange Forsalfkninger af Skudsmaal; det er meget længe siden, jeg har læst Rettens Betænkning, og jeg kan derfor ikke huske, hvorvidt der i den staaer Noget desangaaende; men jeg troer, at, om ogsaa Criminalretten havde støttet sig derpaa, saa vilde dog dette Argument ikke have Synderligt at betyde. Jeg maa nemlig være ganske af den Mening, der er udtalt her i Salen idag, at man vilde faae mange flere Forsalfkninger, naar Skudsmaalene skulde gives paa løse Blade. Det er vanskeligt at forfalste Skudsmaal, naar de ere indførte i en Bog, uden at det meget let vil kunne opdages, og Mange, der maaskee ellers ikke vilde tage i Betænkning, at gjøre det, ville derfor afholde sig derfra. Naar der imod Skudsmaalene skulde gives paa løse Blade, saa vilde ikke alene de givne Skuds-